

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера.
За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера, на по године 6 перпера.
За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.
Прешлаша се прима само у годишњим и полугодишњим роковима и долаже у најријед.
Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Le GLAS TZRNOGORTZA, Journal Officiel, paraissant régulièrement chaque samedi et suivant les exigences du service. On s'abonne aux bureaux du journal GLAS TZRNOGORTZA, Cattigné, Monténégro.

L'abonnement pour le pays 8; pour l'Autriche-Hongrie 12 Perpers; pour tous les autres pays 20 francs par an. La publicité est reçue aux bureaux du journal et dans toutes les agences de publicité.

Претплата се шаље само Администрацији „Глас Црногорца“ на Цетиње.
Дописи се шаљу Уредницима — Рукописи се не враћају.
Огласи се шаљу Администрацији и наплаћује се: за сваку ријеч или број до пет цифара из петит слова по 4 пара, гармонд слова 6 пара; широким слова 8 пара — за први пут, а за сваки даљи пут у пола од горње цијене. Најмањи оглас наплаћује се 1 перпер. — Осим најријед изнешене цијене од ријечи, наплаћује се по закону о таксама још по 50 пара за свако поједино оглашавање.

Власник: Државна Штампарија.

Издаје суботом

Уредник и одговорни уредник: Вељко Милићевић

Г. МИН. ФИНАНСИЈА ПОПОВИЋУ
ЦЕТИЊЕ

Искрено захваљујем Вашој Екселенцији на добрим жељама. Са своје стране молим да примите поздраве за Нову Годину, као и жеље за благостање црногорскога народа и побједу храбре црногорске војске.

Предсједник Мин. Савјета,
ГОРЕМИКИН.

Г. РИСТУ ПОПОВИЋУ

Заст. Мин. Предсједника,

ЦЕТИЊЕ

Најсрдачније Вам честитам Нову Годину са искреном жељом, да се у њој коначно оствари српски народни идеал.

ПАШИЋ.

Њ. ЕКСЕЛЕНЦИЈИ Г. ПЛАМЕНЦУ

Министру Иностранних Дјела,

ЦЕТИЊЕ.

Искрено захваљујем Вашој Екселенцији на добрим жељама и молим Вас да примите исто тако и моје најљепше жеље за Вашу личну срећу и за успјех велике словенске ствари, којој заједно служимо.

САЗОНОВ.

СЛУЖБЕНИ ДИО

НАРЕДБА

Заступника Министра Војног о рекрутским вјешбањима, која се имају извршити у овој години

На основу чл. 7., 23. и 39. Закона о Устројству Војске наређујем:

1) Да се на овогодишња рекрутска вјешбања позову:

а) сви младићи из старих области Црне Горе без разлике вјере, који су навршили у прошлој или ће навршити у овој години осамнаест година живота, као и они од осамнаесте године до навршене тридесете године који ма из којих разлога нијесу извршили рекрутска вјешбања, а не налазе се у борбеној линији;

б) сви младићи православне вјероисповијести из нових области Црне Горе од навршене седамнаесте до навршене двадесете године.

За оне, пак, младиће из старих и нових области Црне Горе који се налазе у борбеној линији или на земљишту гдје је команда размјештена, издаће посебно наређење командама Одред и Сапчачке Војске Врховна Команда.

2) младићи из старих области Црне Горе извршиће вјешбања у Подгорици, а они из нових области, као и они из Горњо-Васојевићке бригаде старе области — у Пећи, гдје ће их по ниже изложеном упутствима упутити надлежни племенски капетани, односно варошке општинске управе, и то тако да се пријаве односним командама војнога стана у Подгорици и Пећи тачно на двадесет осмог овог мјесеца у вече.

За команданта војнога стана у Подгорици именован је бригадир Лука Гојнић, а у Пећи бригадир Радомир Вешовић.

3) од овогодишњих рекрутских вјешбања, а услед ратних прилика, ослобођавају се:

а) сви поштанско-телеграфско-телефонски чиновници и службеници у опште;

б) сви чиновници и службеници Државне и Војне Штампарије;

в) медицинари запослени по разним болницама и пољским превијалиштима и апотекари;

г) шофери и кароцијери, жељезнички и паробродски службеници и у опште

они, који су неопходно потребни за транспорт, и

д) Стручно особље у Одјељењу за Грађевине и Саобраћај, Главном Државном Рачуноводству, Главној Интенданци, и то инжењери, књиговође, благајници и рачуновође, најужније особље у судовима, а у вишим царинарницама управници и по два цариника, а у мањим управници и по један цариник.

4) Племенски капетани односно варошке општинске управе у заједници са мјесним свештеником сачињаће списак свих обвезника из дотичне капетаније односно општине, који се према овој наредби имају упутити на овогодишња рекрутска вјешбања, те обвезнике са списком упутити односној команди војнога стана како ће тачно означеног дана (28. ов. мјесеца) онамо стићи. У списку под редним бројевима мора бити назначено име, име очево и презиме обвезника и које му баталиону народне војске припада.

Обвезници ће се упутити једнога дана под командом једнога од њих, којег капетан односно варошка општинска управа одреди и којему ће се уручити односни списак обвезника да га он преда команданту војног стана.

5) Племенски капетан, односно варошке општинске управе, наређује и свим оним обвезницима из њихова подручја, које ова наредба обухвата, а који се стално или привремено налазе ма по каквом послу било у којој другој капетанији или на страни, да се одређеног дана пријаве команди војног стана у Подгорици, односно Пећи. И о овим обвезницима капетан, односно варошке општинске управе, сачињаће списак у којему ће поред имена обвезника, имена оца му, презимена и којем баталиону припада, бити назначено још и гдје се дотични обвезник налази и да ли му је и којим му је путем наређење саопштено. Овај ће списак такође капетани, односно варошке општинске управе, уручити оном обвезнику који буде одређен за старјешнну према претходној тачки 4. да га уручи команданту војног стана.

6) Обвезници ће по доласку у одређено мјесто Подгорицу или Пећ бити подвргнути прегледу лекарске комисије, те према томе никакво досадашње ослобођење од војне обавезе, било лекарско, било ма које војне или грађанске власти па и министра војног — не вриједи, нити ће се оно узети у обзир. Имаоци таквих увјерења дужни су се пријавити односној команди у војни стан и подврћи се поновном прегледу лекарске комисије, која ће једино надлежно моћи некога ослободити овогодишњег рекрутског вјешбања. Изузетак се чини само за оне који имају несумњивих и видних недостатака који ослобођавају од војне обавезе, као што су: сакатост руке или ноге, слепило, бјесомичност и томе слично. Овакве капетани односно варошке општинске управе, неће упућивати односној команди, али ипак ће саставити списак свих таквих и упутити га заједно са онима, о којима се говори у претходним тачкама, команди војног стана.

7. Капетани, односно варошке општинске управе наређује свим обвезницима, да понесу собом за своју употребу кад пођу за Подгорицу односно Пећ: топло одијело, један пар преобуке, један пар опанака, два пара чарапа, торбу, потребне ситнице (конац, иглу, пешкир и т. д.) и по могућству по један ноћни покривач. Пар опанака који са собом донесу и ноћни покривач процијениће се и исплатити обвезнику у готову новцу, а треба да их донесу с тога, што министарство војно неје сигурно, да ће их, с обзиром на околности, бити у могућности да на вријеме набави у довољној количини.

Наређујем Обласним Управама да најхитнијим путем доставе ову наредбу капетанским властима, односно варошким општинским управама, како би ове могле предузети на вријеме што треба, да се рекрути пријаве тачно одређеним командама.

Потврдите ми пријем овог наређења.

Број 335.

Цетиње, 12. јануара 1915. год.

Заступник Министра Војног,
Министар Финансија и Грађевина
Р. Поповић.

РАСПИС

свијема обласним управама

На подвешену ми представку конференције делегата општинских управа из старих граница Црне Горе, сакупљених у Подгорици на основу мог телеграфског расписа, упућеног обласним управама у истим границама 11. децембра 1914. к броју 13561, Министарски Савјет је на својој сједници од 22. истог мјесеца добио шљедеће рјешење:

„Краљ. Министарски Савјет на својој данашњој сједници узео је у претрес закључке конференције делегата свију варошких општина из старих граница Црне Горе, одржате иницијативом г. Министра Унутрашњих Послова у Подгорици 15., 16. и 17. децембра 1914. године, а у циљу снажање што бољег начина за снабдијевање земље животним намирницама и другим потребама, које се у ово ратно доба имају преко трговаца у земљу увести. Речена конференција је те своје закључке изложила у виду резолуције, која садржи у главном седам тачака, од којих се могу у претрес узети само 1., 4. и 7., јер је остале тачке конференција унијела у резолуцију непозвата, пошто оне садрже оно, што се није тицало нити се може тицати варошких општина, па ни њихових делегата, а те тачке у многоме представљају и анахронизам. Тачка 1) резолуције гласи: „да се трговцима у границама закона никаквим мјерама не спречава слободна трговина“; 4): „да се умолити Краљ. Влада, да буде на руци општинама у погледу новчаних средстава“; а 7): „да конференција стаје на гледиште, да ће у погледу набавака појединих артикала општине се управљати према својим интересима, те исте набављати било заједнички било појединачно“.

„Ad 1) Краљ. Министарски Савјет уважив, да је оправдана и посве озбиљна потреба изазвала наредбу г. Министра Унутрашњих Послова од 15. јула ове године број 8798 и оне, које су јој шље довале, а којима се наређује, да се, прије посљедње мобилизације и садањег рата увезени трговачки еспап, не смије скупље продавати, но је продават прије те мобилизације, као и наредбу истог г. Министра од 21. новембра т. г. број 12981, којим се наређује, да општински одбори по аутентичним рачунима, које им трговци имају подносити за онај еспап, који се сад за вријеме рата увози, одређују продајну цијену том еспапу, уважају је и објашњење г. Министра Унутрашњих Послова односне тачке закључка конференције општинских делегата с нарочитим обзиром на околности, да је већ распродав сав еспап увезен у земљу прије рата и да слободна трговина би могла, и данас под оваквим тешким околностима за увоз, проузроковала неку конкуренцију, која би ма и у неколико регулисала цијене. Стога Министарски Савјет овлашћује г. Министра Унутрашњих Послова, да издаде наређење управним властима у земљи да од онда, кад он увиди, прекину свако превентивно ограничавање продаје и одређивање цијена појединим артиклима (за одређивање цијена меса и хљебу остаје старо мирнодобско правило), установив тако слободну трговину. Али те власти, а нарочито предсједници варошких општина, односно њихови замјеници, морају строго водити рачуна, да та слободна трговина има бити строго у законским границама и да се трговци у њиховом подручју ни за длаку не огријеше о тачку 3) § 284. Кривичног Законика (у вези с чл. 534. Оп. Им. Законика), нити да изјегну казну они, који би такав пријеступ учинили, а при том да би кривце свакад постижавале и казне из §§ 317. и 317. а кривичног законика, као и била тачна и строга примјена и свију других односних законских одредаба. Но овимем ће се учинити само једна проба, те се истовремено овлашћује г. Министар Унутрашњих Послова, да, ако према кретању цијена разним артиклима у земљи, нађе за потребно, опет ограничи продају и поврати на снагу своје горе поменуте наредбе, које се овимем привремено укидају, што особито треба нагласити трговачком свијету у земљи. Управне власти, а општински предсједници, односно њи-

хови замјеници, особито, имају строго пазити и на оште кретање цијена трговачким артиклима у свом подручју и о томе се има извјештавати г. Министар Унутрашњих Послова, ради предузимања нужних мјера.

„Ad 4) и 7.) Тачке четврта и седма резолуције општинских делегата нејасне су и посве неодређене, те на њих Кр. Министарски Савјет може једино то рећи, да ће држава у свакој прилици прискакати у помоћ варошким општинама, кад то буде од ње ушљед образложене потребе потражено и буде јој у датим моментима могуће новчану помоћ општинама указати“.

У допуну горе цитираног рјешавам, да у погледу прекидања превентивног одређивања цијена трговачким артиклима од стране општинских одбора и продаје истих по тим цијенама, горње рјешење Министарског Савјета почиње важити 16. јануара 1915. године.

Доставите овај распис свијема управама варошких општина у повереној Ви области и водите најстрожијег рачуна, да се све горње до скрупула извршава, како од речених општинских управа тако и од стране те обласне управе.

Обратите особиту пажњу, поред осталог, на кретање цијена трговачким артиклима у области послје 16. јануара 1915. год., а нека на то строго пазе и предсједници варошких општина, и поједини ненормални случајеви нека се строго казне, а кад би био општи покрет у том смислу, имам се одмах о томе извјештати, ради предузимања даљих мјера.

К броју 13889.

Цетиње, 31. децембра 1914. г.

Министар Унутрашњих Послова,
Саво П. Вулегић

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Његово Величанство Краљ изјавио је телеграфским путем Његовом Величанству Краљу Виктору Емануелу искрено саучешће у жалости која је Италију задесила услед великих жртава посљедњега земљотреса. Њ. В. Краљ Виктор Емануел је срдечно захвалио.

— У име Краљевске Владе послао је, истим поводом, телеграфско саучешће предсједнику Италијанске Владе г. Сонину, Министар Иностранних Дјела г. П. Пламенац, којему је г. Сонино веома топло захвалио.

— Министри Унутрашњих Послова Србије и Црне Горе, г. г. Љубомир Јовановић и Саво П. Вулегић измијењали су приликом Нове Године врло срдачне и патриотске депеше.

— Краљ. Италијанска Влада остворила је у Подгорици своје консуларно агенство и именовала је за консуларног агента г. Безуалда Ђилиа, чиновника управе Монопола Дувана.

Овдашњи Царско-Руски Војни Агент, г. генерал Н. Потапов примио је ова службена саопштења:

Петроград, 8. јануара, у 7.45 у вече. У источно-пруском рејону нема промјене. У Млавском правцу одржавамо тијесну везу с непријатељем; сви његови покушаји да продре кроз наше положаје, одбијени су за посљедња 24 сата. Ми смо послје борбе заузели мјестанце Скемпе, које је непријатељ хитро напустио. На Бзури и Равки водила се готово на цијелом фронту арти-

љеријска и пушчана борба, али је наша артиљерија успјешно се ухватила с противничком артиљеријом, којој је ућуткала неколико батерија.

Јужно од Пилице у Галицији није било сукоба; само на неким тачкама дошло је до артиљеријске борбе.

У Буковини ми смо послје боја заузели још неколико тачака. Непријатељ, који је покушао да у рејону Кирли-Баба пријеђе у наступницу, одбијен је, и том је приликом заробљен командир једнога батаљона, више официра и преко 150 војника.

На кавкаском фронту у току 6. јануара у рејону Ахалика, Лавзора и Кегне продужен је низ бојева с турским ариергардама, чији остатци хитно одступају. Ми смо заробили много војника и запленили турски логор. 5. јануара ми смо заузели Ардануч.

Наша торпедњача, која је била послана у извиђање турске обале, потопила је код Архаве 12 турских транспортних бродова.

На осталим фронтовима није било важнијих промјена.

Петроград, 9. јануара у 3 сата по подне. На десној обали нижег тока Висле, почевши од ријеке до Хоржеле и даље на исток, продужавамо и даље тијесно одржавамо контакт с непријатељем, при чему је дошло до мањих окршаја. На лијевој обали Висле и дуж Дунајца нема знатнијих промјена; на неким тачкама дошло је до обичне артиљеријске и пушчане паљбе. У Буковини је опажено, да се прикупљају Аустријанци у доста великој јачини.

На Црном Мору потопљено је у току 6. и 7. јануара неколико турских пароброда. Бомбардовањем у рејону Хопе и Ризе оштећене су и запаљене турске касарне, порушена је кула свјетиља и оштећена лука.

На кавкаском фронту није било у току 7. јануара знатнијих сукоба.

Петроград, 10. јануара, у 11 сати прије подне.

На десној обали нижега тока ријеке Висле наши су поједини дјелови, подржавајући контакт с непријатељем, имали на неколико мјеста омањих сукоба. На осталим фронтовима 9. јануара било је сразмјерно мирно. На по неким тачкама дошло је до артиљеријске и пушчане борбе. Наша ватра лако одбија покушаје Нијемаца да пријеђу у дјелимично наступање.

У Буковини је продужено потискивање знатних снага: 8. јануара непријатељ је у јачини једне пјешадијске дивизије с артиљеријом напao на наше положаје у рејону Кирли-Баба, али је био одбијен. До 9. јануара у јутро наша је војска задржала своје позиције. У битци, до које је дошло, заробљено је више од 200 аустријских војника. На Карпатским пријелазима влада силна међава.

На кавкаском фронту дошло је 8. јануара само до мањих сукоба. Већи су се бојеви развили у Зачорохском крају, гдје је наше наступање успјешно настављено крај свега отпора Турака. У Алданучу запленијен је један турски топ.

Петроград, 12. јануара, у 3.20 по поноћу. На десној обали доњег тока ријеке Висле дошло је 10. јануара само до мањих сукоба с Нијемцима на фронту од Радзатова до ријеке Висле. На лијевој обали Висле било је сразмјерно мирно; једино на дијелу фронта Боржимов--Гумино Нијемци су покушали да продру до наших положаја, али смо их задржали нашом ватром и послје тешких њихових губитака принудили их на одступање.

У Галицији, на фронту од Јаслице пут југо-истока до жељезничке пруге Ужгород--Самбор, Аустријанци су 10. јануара прешли у наступање против наших поло-

жаја, с нарочитом енергијом у рејону Јаслице, гдје је непријатељ гађао наше позиције наступајући с једном пјешачком дивизијом уз помоћ артиљерије. Наша артиљеријска паљба задржала је уз велике губитке непријатељеве то наступање.

У Буковини, у околини Валепутна, 20 километара западно од Кимполунга, наши су предњи дјелови водили цио дан 10. јануара артиљеријску борбу с Аустријанцима.

ТЕЛЕГРАМИ

Крагујевац, 31. децембра, 27. децембра наши војници са Аде Циганије ухватили су једну пловну мину аустријску, која је била снабђена сахатом за запаљивање. Мина је извађена из воде и демонтирана. 29. децембра око 4 $\frac{1}{2}$ часа по подне непријатељски моторни чамцац, вукући за собом други већи чамцац пун војника, кренуо се од куле свјетиље на утоку Тамиша код Панчева ка Овчарској Ади. Сплавивши ове чамце, наша артиљерија отворила је ватру и својим прецизним гађањем потопила оба чамца. Више од половине непријатељских војника, који су били у чамцу, подављено је, а један мали дио спасао се пливањем. Иначе се посљедњих дана ни на једном фронту није десило ништа значајније.

Ниш, 5. јануара. Предсједник Мин. Савјета, Мин. Ин. Дјела г. Никола Пашић упутио је о Новој Години ову честитку Руском Цару: **Њ. В. Цару Руском — Царское Село.** Са изразом дубокога штовања, молим Ваше Величанство да изволите примити о Новој Години моја честитања са веома топлим и искреним жељама да дјело, које је започело В. Величанство, буде крунисано успјехом. Предсједник Мин. Савјета, Мин. Ин. Дјела, Пашић.

Њ. В. Цар Руски одговорио је овим телеграмом: „Царское Село, Двор, Г. Пашићу, Предсједнику Мин. Савјета — Ниш. Веома обрадован добрим жељама, које ми исказујете, захваљујућем Вам искрено на њима и шаљем своје најбоље жеље Вама лично и за успјех велике ствар и којој служите, Никола. Г. Сазонову, руском Мин. Ин. Дјела, упутио је Г. Пашић о Новој Години ову телеграфску честитку: „Њ. Е. Г. Сазонову, Министру Ин. Дјела — Петроград. У тренутку, када се свршава година у којој је букнуо садањи рат, у коме умало не пропадоше правда и основна права народа малих и великих, ја гајим искрене жеље да година која отпочиње буде година коначне побједне правде, права и праведне словенске ствари, која неће пропасти докле год се за њу бори света Русија. Ја Вас молим, Екселенцијо, да примите моје топле жеље које гајим за срећу Ваше Екселенције и за благостање цијелог руског народа. Пашић.“

Г. Сазонову је одговорио овом честитком: „Њ. Ексел. Г. Пашићу, Мин. Ин. Дјела — Ниш. Особито ми је мило да Вашој Екселенцији у почетку ове нове године изразим топле жеље које ми сви у Русији гајимо за Србију, чијој се херојској храбрости дивимо. Поуздан у будућност, ја чврсто вјерујем у побједу наше праведне ствари и молим В. Екселенцију да и лично прими моје најискреније жеље. Сазонов.“

Ниш, 6. јануара. Њ. В. Краљ упутио је Њ. В. Цару поводом пријема високог одлиција телеграм ове садржине: „Примио сам из руке Ђенерала Татишева знаке орденa Св. Андрије са мачевима, којим ме је Ваше Величанство извољело одликовати. Ја сам дубоко ганут тим новим доказом симпатије В. Величанства, и ја Вас молим, Си-

ре, да примите моју најтоплију захвалност. Мени је много стало до тога да увјерим Ваше Величанство да ће ту сјајну манифестацију наклоности Вешага Величанства према Србији, њеној династији и њеној војсци поздравити са највећом радошћу српски народ, у коме је оданост Русији ухватила дубоког корјена. Петар.“

Њ. Вел. Краљ упутио је на Нову Годину Њ. В. Цару у Петроград телеграм ове садржине: „Њ. Вел. Цару — Петроград. Молим Ваше Величанство да приликом Нове Године прими моја најискренија честитања, која потичу из свег срца, са најтоплијим жељама за срећу В. Величанства, Његовог Узвишеног Дома, за славу Русије и њене неустрашиве војске. Петар.“

На ову депешу стигао је овај одговор: „Њ. В. Краљу Србије — Врањска Бања. Веома обрадован осјећањима, која ми је изразило В. Величанство у своја два телеграма, мени је стало до тога да му поновим са колико сам задовољства поздравља личну иницијативу и самодрицање, које је В. Величанство посведочило у средини своје храбре војске. Нека би година која почиње, крунисала потпуним успјехом српске армије и нека би доњијела В. Величанству и Његовој племенитој земљи сваку срећу, коју им ја срдечно желим. — Никола.“

Пожаревац, 9. јануара. Данас су опет летјели над Пожаревцем непријатељски аероплани и са њих су бачене три бомбе, од којих је једна пала ван вароши, једна у бугарској махали и једна у једну башту у горњој махали. Није било никаквих жртава нити штете, осим што су попрскали неки прозори на једној кући.

Лондон, 30. децембра, (службено). Белгијски Краљ телеграфисао је папи и протестовао против хапшења кардинала Мерсеа и изражио је своје дивљење према држању кардинала Мерсеа, који се по примјеру славних предака у прошлости није плашио да прокламије истину и да утврди непорочна права праведне ствари пред свијешћу свијета.

Рим, 31. децембра. Телеграфу из Свете Марије, да је варош Авецано потпуно разрушена као и околна мјеста око језера Фуђино. Каже се да се само 800 лица могло спасти.

Рим, 31. децембра. Осјетио се земљотрес у Риму у 7 сати 55 мин. у вече. Овај потрес, који је трајао двадесет секунда, имао је таласаст карактер, ишао са истока ка западу и до половине трајања непрестано се појачавао. Изгледа да је максимум овога потреса био између Рима и Аквиле. Све су опсерваторије регистровале овај потрес. По гласовима који стижу из области Рима, у многим варошима и селима куће су порушене или оштећене, а цркве и звонци су оштећени. На неколико мјеста испрекидане су телефонске и телеграфске комуникације.

Берлин, 1. јануара. Волфова агенција јавља, да су војни изасланици, који су пратили операције на западу, отишли на источно бојиште.

Беч, 1. јануара. Из Копенхагена јављају да су париски листови саопштили, да је предсједник Републике у једном говору, који је држао у Ниепору, рекао: „Још неколико мјесеци стрпљења; држите се још неко вријеме; судбина потоњих вјекова сад се рјешава.“

Лондон, 1. јануара. „Тајмс“ јавља из Квебека, да је влада наредила мобилизацију трећег канадског континента.

Лондон, 1. јануара. Удовица бароница од Вимборн организовала је нову мисију Црвеног Крста и

ставила ју је на расположење српском комитету за помоћ. Комитет чини све што је потребно да ова, што је брже могуће, приспије у Србију.

Рим, 1. јануара. Краљ је нарочитим возом отпутовао у Авецано, гдје је присио у два сата по подне. Одмах је отишао на мјесто катастрофе.

Рим, 1. јануара. Југрос око три сата осјетио се нов потрес. У неколиким квартовима варошким народ је побјегао ван вароши. Тврди се да ова катастрофа својом жестином и бројем жртава премаша месинску катастрофу. Гласови који телеграфски стижу потврђују да има вароши и села потпуно уништених.

Лондон, 1. јануара. Два њемачка подморска брода, који су се приближили шумама код Дувра, гађани су из топова и потопљени.

Лондон, 1. јан. Енглески Краљ одликовао је руског Генералисима великим крстом ордена Подвезе; одликовао је такође и остале команданте руских армија.

Амстердам, 1. јануара. „Телеграф“ јавља из Мелбурна 26. децем., да је један аустралијски ратни брод потопио њемачки параброд „Wetman“; људство са брода је спасено.

Париз, 2. јан. Приликом православној нове године одслужена је служба Божја у румунској цркви, којој је присуствовао румунски посланик. Држана су молелствија за све савезнике. Свештеник је пожелио побједу савезницима и испуњење народне зајетне мисли. Послије службе Божје хор је пјевао румунску народну химну и марсельезу.

Лондон, 2. јан. Госпођа посланика Србије у Лондону извјештава да је г. Херберг Дроан понудио Српској Влади двије потпуне болнице за српску војску. Те ће болнице имати укупно 400 кревета и биће снабђевене потребним материјалом. Хирурзи, болничари и послуга биће придани тим двијема болницама, које ће бити готове за мјесец дана. Српска влада ће дати потребне зграде.

Лондон, 2. јан. Јахт „Egin“, која припада Сир Томи Липтону отпутоваће сјутра из Сутенптона са санитарном мисијом за Србију и Црну Гору. „Egin“ носи са собом 280 тона санитарског материјала и са њом путују пет лекара и седам болничара. У Солуну ће санитарна мисија бити стављена на расположење Српској Влади.

Беч, 2. јануара. Коментаришући оставку, коју је поднио Министар Спољних Послова гроф Берхтолд, која је изненадила цио свијет, листови изnose тешкоће у којима се налазио гроф Берхтолд примајући портфеј који није тражио, па констатују, да се је гроф Берхтолд користио садањим релативним заштитом, те је поновио своју молбу за разрешење од дужности. Листови изражавају увјерење да никакве измјене неће наступити у вођењу спољне политике. Буриани потпуно познаје балканске ствари и у више прилика је развио одличну активност као искусан државник. Листови карактеришу Буриана као врло интелигентног човјека велике спреме.

„Фремденблант“ пише: Гроф Берхтолд, који је вршио министарску дужност у најтежем и најбуријем времену, примио је насљеђе од грофа Ерентала по захтјеву пок. Ерентала. Гроф Берхтолд није никада тражио да дође на тај положај, а вршио га је са толико пожртвовања и самоодрицања. Руководио само својим патриотизмом, он је чинио све што је могао и није се никада устезао да ангажује своју потпуну одговорност. Он је увијек

презирао ситна средства и ишао увијек искрено правим путем. Исти лист излаже Берхтолдове напоре које је чинио у мјесецу мају 1912 г. у циљу избегавања оружаног sukoba на Балкану, када је сугерисао идеју о реформама у Турској, али ова његова политика, и ако је била мирољубива и реална, није могла спријечити политичке агитације, које су имале своје сједиште у Србији. Сарајевски злочин показао је, да се хабсбуршка монархија налази на раскрсници и кад се Русија није устезала да се огласи за заштитника Србије, Аустро-Угарска за осигурање својега одржања морала је ратовати. Историја ће доказати колико је суђење грофа Берхтолда о догађајима било тачно, и како је он добро прозreo у будућност. Колико се он трудио да енергично одбрани праве интересе земље, он је увијек био високо цијењен од а.-уг. савезника због своје искрености и своје лојалности и његова активност је свуда била једнодушно призната.

Лондон, 4. јануара. По гласовима из Аустрије преко Рима, унутрашња ситуација постаје сваког дана све тежа и озбиљнија због несташнице брашна и због увећања цијена намирницама, што повећава глад. У свима великим центрима биле су демонстрације против рата и у великим варошима узеле су облик уличне борбе, те су чак биле подижене и барикаде. — Јављају из Женеве, да су румунски ђаци, који се школују у овој вароши, добили телеграфско саопштење о мобилизацији.

Софија, 4. јан. Данас по подне било је отварање бугарске војне академије у присуству Краља, министра, генерала, ректора универзитета и т. д. Војна Академија је нова установа у Бугарској.

Букурешт, 5. јан. Из Будимпеште јављају да је у званичним новинама објављена наредба према којој морају имати путне исправе сви они који желе да отпутују из Угарске у иностранство и обратно, и сви они страни поданици који желе да се баве у Угарској макар и за кратко вријеме.

Рим, 6. јан. Краљ је дао 30.000 перпера дјечи која су напуштена или остала без родитеља услед последњег земљотреса. Кралица је предузела мјере да се у Квириналу удеси мала болница и да се у њој прикупе дјеца која су остала без помоћи.

Букурешт, 6. јан. Прослава Нове Године у Букурешту имала је овог пута свој нарочити политички карактер. Букурешки Митрополит, пред Краљем, министрима и вишим официрима, које је примио послјиге службе Божје у своме двору, пожелио је у свом говору новом краљу да оствари завјетну мисао Румуна и да присаједини мајци Отаџбини покрајине Ердељ, Источни Банат, Темшвар и Буковину. Краљ је у свом одговору поменуо покојног Краља Карола који је задобио поштовање и љубав народа, задовољавајући свагда вољу народа. За мене ће такође воља народа бити мисао водиља, одговорио је нови Краљ.

Париз, 7. јануара. „Журнал де Деба“ пише поводом образовања, у осталом безначајног, француско-бугарског комитета, да није допуштено ни једном Французу да слаби савезника и пријатеља своје земље у корист њених непријатеља. Додаје да су садањи бугарски захтјеви управљени противу Срба и Грца, међутим Срби су наши савезници и дивно се боре за општу ствар, а Грци су наши пријатељи, који су увијек готови да се ставе на нашу страну, док Бугарска посвједочава своју најблагодонаклонiju неутралност у корист наших непријатеља. Бугари траже македон-

ске територије, које никад нијесу припадале Бугарској и које Бугарска није никада била заузела, а међутим не траже Тракију, коју су већ били освојили и заузели. Каква контрадикција између тих факата и увјеравања о њиховом пријатељству према нама! Бугарски захтјев да поврате у Македонију, оно што су изгубили у 1913. год. не учинивши никоме никакве услуге, не може се усвојити. Излишно је борити се сада овдје против Србије, којој је наша помоћ у напријед осигурана. Софија треба да буде убјеђена, да је у интересе бугарске ствари да се врати политички лојалној, политици споразума и политици узајамних попуштања.

Париз, 9. јануара. Главномандујући скреће поново пажњу Француске и неутралне јавности на лични карактер званичних саопштења њемачког главног штаба. Од почетка рата у овим саопштењима се измишљавају акције којих никад није ни било, или се из темеља преиначавају оне које су заиста постојале. Најновија њихова саопштења о француским губитцима последњих недеља потпуно су нетачна. Француски губитци у том периоду за половину су мањи него што тврди њемачки главни штаб. Француска команда је, шта више, могла констатовати по нађеним мртвима на терену да су у свима акцијама за вријеме ова два последња мјесеца њемачки губитци били већи од француских.

Рим, 9. јануара. Сјутра ће Генатив имати једну конференцију са Саландром.

У Берлин је приспио Насљедник аустријски. Посјетио је Царицу и пошао одмах у Главни Логор.

Из Кракова јављају да је аустријска влада наредила да се један дио вароши евакуише. Скоро све банке су пренесене у Беч. (Нарочити извјештај).

Париз, 9. јануара. Од мора до Лиса вођена је артиљеријска борба. Од Лиса до Соме, на висоравни Нотр-Дам-де-Лорет, Нијемци су се били задржали у једном француском шанцу преко ноћи, али су у јутро једним противнападом били избачени, оставивши Французима више од стотину заробљеника. Исте ноћи, у околини Албера, у једном нападу, Нијемци су продрли до француских ограда од жица, али су били одбачени. Три њемачка узастопна напада на Боасел била су исте судбине. Јужно од Соме и на Ени било је артиљеријске борбе у току које су Французи уђуткали непријатељске батерије. У Шампањи, источно од Ренса, Французи су разорили њемачка пољска утврђења, приморали непријатеља да испразни шанчеве и бацили у ваздух његово слагалиште муниције. Сјевероисточно од Босежура Французи су напредовали и препадом освојили три њемачке стражарнице у којима су се смјестили. Сјеверно од Масиња француска артиљерија показала је своју надмоћност. У Аргони, један њемачку напад на Фонтен-о-Шарм био је одбијен послјиге гушања. Сјеверозападно од Пон-а-Мусона, у шуми Ле Претр, Нијемцима је пошло за руком у једном жестоком противнападу да заузму двадесетину метара од 500 метара које су им Французи отели прошлх дана. Југоисточно од Сен-Михиела, у апрмонској шуми, Французи су заузели 150 метара њемачких шанчева и одбили један противнапад. У сектору Тана води се пјешадијска акција. Французи лагано напредују на необично тешком терену.

Амстердам, 10. јануара. Кардинал Мерсие упутио је свештеницима своје диоцезе један протест против Нијемаца који су силом улазили у свештеничке станове. Нијемци

су конфисковали архијерејску послианицу и запријетили да ће најстрожије казнити оне који је буду читали, вријеђајући достојанство кардинала, пошто су га задржали у хапсу, и газећи свештеничка права.

Париз, 10. јануара. Подморски брод „Сафир“ (а не „Папен“) који је пошао да извиђа околину Дарданела, није се повратио ескадри. По писању стране штампе, он је потопљен, а Турци су спасили један дио његове посаде.

Париз, 9. јан. Поводом експлозије муниционог слагалишта, произведеним једним метком, један дио Боасела био је евакуисан од стране наших трупа и одмах сутрадан противнападом заузет. Непријатељ је бомбардовао Сен-Пол код Соасона. У Шампањи њемачки авијатичари летјели су изнад француских положаја и били дочекани топовима и митраљезима. Два аероплана оборена су у нашој линији код Барле-Дика. Аероплани су остали готово неоштећени, а авијатичари су заробљени. У Аргони траје канонада и препуцавање. Од Аргоне до Вожа снијег и бура.

Лондон, 10 јануара. Једна њемачка ваздушна лађа бацала је бомбе на Јармут и на околна мјеста. Штета која је учињена, врло је мала, око 50 лира стерлинга. У Јармуту су погинула 2 човјека и двије жене.

Амстердам, 10 јануара. Једна холандска једрилица наишла је на мину. Утопило се 5 морнара.

Берлин, 10 јануара. Званично се јавља да је генерал фон Фалкенхајн, министар војни, дао оставку која му је уважена. Његов насљедник је већ именован.

Париз, 10 јануара. У Белгији су Нијемци доста жестоко бомбардовали Ниепор. Француска пјешадија је нешто напредовала источно од Ломбарзида. Између Ипра и Оазе француска артиљерија је успјешно дјествовала на њемачка утврђења, батерије и сакупљање њемачке пјешадије. Нијемци су жестоко бомбардовали француске положаје сјеверно од Нот-Дам-де-Лорет и затим су извели у 5 сати изјутра један напад који је одмах заустављен. Од Оазе до Аргоне, положај у околини Соасона остаје без промјене. У околини Перта Нијемци су ноћно нападали, али без успјеха. Сјеверозападно од Босежура Французи су заузели двије шумице; Нијемци су узалуд вршили противнапад. У Аргони Нијемци су покушали да озбиљно нападну француску линију код Сен-Хибера. Послјиге врло жестоког бомбардовања које је оштетило француске шанчеве, Нијемци су прешли у напад, али су били одбијени ватром француске пјешадије и артиљерије. Између Мезе и Мозеле, југоисточно од Сен-Михиела, у апрмонској шуми, необично жестоко бомбардовање није дозволило Французима да се одрже у њемачким шанчевима које су били јуче отели у дужини од 150 метара. Сјеверозападно од Пон-а-Мусона, у шуми Ле Претр, Нијемци су заузели један дио шанчева које су им Французи били отели. Французи су одржали сав свој фронт у Вожима. Нијемци су гађали Сен-Дие пројектилима великог калибра, али нијесу произвели велике штете. На превојима Бонома у артиљеријском боју уђуткане су њемачке батерије. У Алсасу, пјешадијска акција које се води у околини Хартмансвилеркофа наставља се са крајњом огорченошћу и често долази до гушања. Испред Ан-Мари француска артиљерија је растјерала њемачка сакупљања.

Петроград, 11 јануара. У експозеу предлога буџетског закона за 1915., министар финансија констатује да је завршетак мобилизације дозволио успостављање циркули-

сања робе, тако да је жељезнички превоз робе у новембру 1914 био само за 23% мањи него у новембру 1913. Обустављање мјеничког кредита и ограничење потраживања у првим часовима послјиге објаве рата произвело је знатно тешкоће за трговину, али ипак положај се брзо поправио. Велики вазар у Нижњем Новгороду повољно се свршио. Поскупљивање извјесне робе и неповољан утицај рата на промет ублажен је захваљујући мјерама за потпомагање кредита и успостављању циркулисања робе на већем дијелу жељезница. Опадање радне снаге у индустрији није примјењено осим у крајевима гдје се воде ратне операције; тамо је томе опадању разлог што је престала индустријска производња. Осим у мало знатном дијелу који је заузео непријатељ, индустријски живот земље није поремећен ни умањен. Овај положај релативно повољан објашњава се нарочито повећањем радничке производње ради забране спиритурозних пића. Ово повећање радне производње износи 30 до 50% и надомјешта знатно радничке контингенте који су пошли у војску. (Вјестник).

Петроград, 11 јануара. Руска је влада протестовала против злоупотребе аустријског куршума, т. зв. „Oesterreichische Einschusspatrone“, који има сва својства дум-дум зрна; затим против профанисања и обесвјећења православних и католичких цркава које су Нијемци и Аустријанци опљачкали у више мјеста која се помињу. Званични документи са доказима утврђују да су њемачке и аустро-угарске трупе много пута повриједиле одређења Женевске конвенције од 1906. Како се у Њемачкој поступало са санитетским персоналом и руским рањеницима, излаже се у извјештају једног љекара од 5. дец. Према томе извјештају њемачке власти нијесу водиле никаква рачуна о конвенцији за заштиту санитетског персонала и непријатељских рањеника и болесника, као што нијесу поштовале Црвени Крст и рањенике за вријеме непријатељстава. У много случајева Нијемци су се служили преваром, варајући наше трупе помоћу бијелих застава и других знакова за предају. Ноти су приложене свједочанства руских рањеника, извјештаји грађанских и војних власти, изјаве заробљених официра и фотографије извјесних експлозивних зрна.

Што се тиче понашања Нијемаца и Аустријанаца према руском грађанском становништву у мјестима која су заузели, оно се противи одређењима Хашке Конвенције од 1907. Пруски командант у Калишу, Прајскер, дао је стријелати 4. авг. становнике без икаквог другог разлога осим само да застраши становништво. Два пруска драгона убили су једног католичког свештеника, пошто су злостављали и срамтили овог несрећника, као што су били напали католичког свештеника из Стримовића који је утекао и који свједочи о смрти свога колеге. 10. августа Пруси су убили једног човјека, сломивши му руке и распаравши му трбух, у пркос међународном праву. Њемачке и аустријске војне власти силувале су многобројне жене и дјевојке и злостављале становништво, нарочито свештенике, да силом од њих сазнаду о кретању руске војске.

Употребљивање експлозивних зрна од стране Аустријанаца утврђено је много пута љекарским извјештајима и фотографијама рана и куршума. О овоме не може бити никакве сумње, пошто су наше трупе заузимајући једно село, заплјениле 10000 експлозивних зрна чије поријекло јасно доказује аустријска фабричка марка коју ова носе. 21. октобра код Пшемисла наше трупе су отели два митраљеза са овако-

вим зрима. Ноти је приложена изјава двојице заробљених аустријских официра.

Петроград, 11 јануара. Министар Спољних Послова упутио је шпанској амбасади у Петрограду вербалну ноту, са молбом да стави до знања њемачкој и аустријској влади многобројна свједочанства војника. Нота утврђује да су Нијемци често довршавали руске рањенике. Неколико таквих злочина изведено је пред очима самих Руса који су се повлачили. На бојиштима се обично руски рањеници хладно и методично довршавају послје борбе, о чему свједоче они који су умукли испред сличног покоља. Сраман карактер ових поступака повећан је ужасним мрцварењем жртава. 29. августа нађене су двије лешине руских официра са ископаним очима помоћу бајонета. Њемачки болничари показали су исту свирепост довршавајући руске рањенике из револвера. Нијемци и Аустријанци поступали су у више прилика звјерски са заробљеницима. Нота наводи наредбу шефа њемачког коњичког ескадрона да се вјешају сви козаци, као што је рађено; један козак нађен је испечен; њихови официри су стријелани; једног заробљеног козака ископали су.

Становници њемачких вароши вјероломно су пуцали са прозора из свих кућа на руске трупе.

Копенхаген, 11. јан. Вијести из Берлина тврде да трошење хљеба у Њемачкој бива све ограниченије. Пекарнице не раде ноћу. Пошто нема брака, забрањено је употребљавати га за електричне жице.

Париз, 11. јан. Пожар арсенала у Бресту учинио је велику штету.

Париз, 11. јан. Поводом одликовања руског главнокомандујућег француском војном медалом од стране г. Поенкареа, париски листови истичу изванредне услуге које је учинио Велики Књаз и његови сарадници, поред све спорости концентрације и неразвијене железничке мреже, одржавши нетакнуту линију Висле.

Париз, 11. јан. Француска пјешадија готово на читавом фронту била је заузета поправљањем штете коју је произвело врло рђаво вријеме посљедњих дана. Французи су напредовали око 100 метара у околини Ломбарзда. У секторима Ипра, Албера, Араса, и Соасона било је артиљеријске борбе у току које су Французи показали надмоћност. Нијемци су жестоко бомбардовали Бери-о-Бак. Сјеверозападно од Босежура Нијемци су извели један напад који је био одбијен. У Аргони, било је врло живих њемачких нападаја у Фонтен-Мадам. Један њемачки напад код Сен-Хибера дао је повода пјешадијској борби која још није завршена. Према посљедњим вијестима Французи су свуда одржали своје положаје. На Мези, гађање француске артиљерије приморало је Нијемце да евакуишу мунициони депо и оштетили много њихове мостове. У Алсау, наставља се пјешадијска борба у околини Хартмансвилеркопфа. У шумама Французи се држе у контакту с Нијемцима и њихова акција траје без прекида. Код Бернеа Нијемци су извели један безуспјешни напад на коту 325. Јужније, Французи су поново напредовали у правцу Малог Калберга и сасним близу аспашког моста.

Париз, 12. јан. Званично саопштење набраја ова важна факта: 1) развијање успеха на Изери где су Французи заузели добар комад с ону страну ријеке; 2) офанзива код Соасона, сјајно започета, била је спрјечена разијевањем Ене која је однијела три моста и спрјечила везу.

Јак нападај непријатеља приморало је Французе да се повуку за пет километара; 3) напредовање у околини Перта где су њемачки нападачи остали без успеха; 4) њемачке поразе у Аргони и француске успјехе.

Рим, 12. јан. „Il Messagero“ интервјуисао је Диаманди, посланика у румунском парламенту, који је дошао из Париза. Диаманди тврди да у Румунији постоји једнодушна воља за рат и да се може вјеровати да ће Румунија ступити у рат у првој половини марта. Диаманди вјерује да ће румунски парламент закључити своје засиједање објавом рата. Што се тиче сарадње са Бугарском, Диаманди мисли да Бугари, ако желе да остваре своје аспирације, треба да зарате против Турске и тада би и Грци пошли за њима.

Рим, 12. јануара. Пријестоница је пуна рањеника, пострадалих приликом земљотреса. Број мртвих прелази преко 30.000.

Будимпешта, 12. јан. Позван је под оружје „ландштурм“, класе 1875—1881.

Париз, 12. јан. Било је врло јаког земљотреса у околини Белфора и у сјеверној Швајцарској.

Лондон, 12. јан. Њемачка ваздушна лаба бацала је бомбе у Јармуту и убила три особе од којих је једној била откинута глава. Штета је знатна. Бомбе су такође бацане на друга мјеста на енглеској обали, као на Сандригхем где станује енглески Краљ. Поводом овог напада на вароши и на голоруко становништво, енглеске новине изјављују да је ово један нови доказ њемачке инфамије. (Вјестник).

Лондон, 12. јан. Више њемачких Цепелина прелетјели су канал Ла Манш и упутили се у унутрашњост Енглеске у правцу вароши Кромера где су одмах погашене све ватре. Њемачки авиатичари бацали су бомбе на Денкерк и убили 7, а ранили 13 особа. Француски авиатичари напали су на њемачке и један аероплан заробили заједно са тобџицама који су били на њему.

Петроград, 12. јануара. Главни штаб објављује ову дневну наредбу главнокомандујућег: У посљедње вријеме наши противници прибегавају свакаким прогласима и апелима на трупе и на становништво у којима се воде ратне операције. У њима се ови позивају да обуставе борбу и да закључе мир. Аустријанци су у том погледу надмашили све у безобразлуку, срамоти и ниском злочину. Аустријски војници, нарочито за то послани, шире међу нашим трупама прогласе у којима се наши безочни непријатељи усуђују да се обраћају на вас, племените синови свете Русије, злоупотребљавајући свето име Цара. Наш непријатељ не могући да рачуна више на снагу свога оружја за успјех на бојишту, измислио је један ружан фалсификат. Знајте, дивни јунаци, да је само потпуна деморализација и дефинитивно сазнање да не могу наставити борбу у лојалном боју са оружјем, навело наше непријатеље на овај ниски злочин. Непоколебиво вјерујем да ће помоћу Бога наша побједоносна војска својим будућим подвизима дати достојан одговор непријатељу. Издано је наређење да се свака особа која се ухвати са оваквим прописима, одмах изведе пред ратни суд који ће је судити са свом строгишћу ратних закона, као издајнике отаџбине.

Један аустријски војник изјавио је да су организатори овог ружног злочина аустријски генералштабни капетан Гинтер и коњички капетан Полак. (Вјестник).

Лондон, 12 јануара. Једна ескадра бојних крстарица и лаких крстарица под командом адмирала Битиа и једна флотила дестројера (разорача торпеда) сјазила је четири бојне њемачке крстарице и више лаких крстарица и дестројера, који се ујављаху према енглеској обали. Нејријатељ који се љовукао, био је гоњен и стигнут од „Лајона“, „Тигра“, „Принсес Ројал“, „Гбузиланда“ и „Индоми-табла“. Њемачке бојне крстарице „Дерфингер“, „Седлиц“, „Молтке“ и „Блихер“ стале су у бојни ред и борба је отпочела. „Блихер“ је био љогољен, а двије друге њемачке крстарице биле су озбиљно оштећене, али су се сјасле у зону гдје је опасност од мина и подморских бродова сјечавала њихово гоњење. Ниједан енглески брод није пострадао. Губитци у људима су мали. Сјасена су 153 човјека са „Блихера“ од 985. Нема још извјештаја о лаким крстарицама и дестројерима.

Петроград, 12. јануара. Генерал Иванов главнокомандујући југозападних трупа наредио је да се вврсти у акцију војску цољска легија која ће имати цољске официре и у артиљерији.

Беч, 12. јан. Предсједник Министарског Савјета, гроф Штирк дао је оставку.

Рим, 13 јан. Многобројне њемачке трупе долазе у Угарску, а у Трентино многе баварске трупе.

Копенхаген, 13. јан. Јавља се из Брисела да је главни белгијски гувернер (Нијемац) успоставио нарочити порез за све богатије Белгијанце који су напустили земљу. Ако се бјегунци не врате до 28 фебруара, платиће десет пута вишу таксу. Половина овога иде у корист општина, а друга половина у корист главног гувернера.

Петроград, 13. јан. Према казивању мађарских заробљеника, мајор 22-ог хонведског пука, у своме говору рекрутима, казао је: „Кад дођете у Русију, не штедите ни старце, ни жене, ни дјецу, па ма она била у мајчиној утроби.“

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Висока одликовања. Његово Величанство Краљ благоизволио је данас, на Св. Саву, одликовати господу краљевско-српске официре и војне чиновнике, који са налазе на служби код наше Врховне Команде, и то: пјешадијског пуковника Миладина Масаловића, краљевско-српског делегата за интендантске послове код црногорске војске, Даниловим орденом другог степена; генералштабног пуковника Петра Пешића, помоћника начелника штаба Врховне Команде, Даниловим орденом првога степена; пјешадијског потпуковника Драгољуба Михаиловића, ађутанта начелника штаба Врховне Команде, Даниловим орденом трећега степена; пјешадијског потпуковника Ђорђа Палигорића, ађутанта начелника штаба Врховне Команде, Даниловим орденом трећега степена; војнога чиновника II кл. Светозара Динића, рачуноиспитача код делегата за интендантске послове, Даниловим орденом петог степена, и војнога чиновника V класе Борисава Калуђеровића, благајника код делегата за интендантске послове, златном медалом за ревност.

Ижињерски пуковник Боровоје Нешић, начелник инжињерско-артиљериског одјељења Врховне Команде, одликован је још на Николдан чином почаснога генерала црногорске војске.

Од срца честитамо именованој господи заслужена висока одликовања са жељом, да их у здрављу

носе као видно признање од стране нашега узвишенога Владоца њиховога родољубивога рада.

Светосавска прослава. Овогодишња Светосавска прослава одржаће се у цетињској мушкој основној школи послје св. литургије 14. јануара 1915. год. са овим програмом:

- I. Водоосвећење;
- II. Химна Св. Сави — пјева ђачки хор;
- III. Св. Сави — pjesма од Њ. В. Николе I., декламације ученица IV. разр.;
- IV. Ој Словени — пјева ђачки хор;
- V. Св. Сави — од Војислава Илића, декламације ученик IV. разр.;
- VI. Лијепа наша домовино — пјева ђачки хор;
- VII. Херцеговче — од Османа Ђикића, декламације ученик III. разр.;
- VIII. Долине тугне — пјева ђачки хор;
- IX. Јадна Босна — од Стевана Каћанског, декламације ученица III разр.;
- X у ранама на бојишту — пјева ђачки хор;
- XI. Одломци из „Пјесник и Вила“ — од Њ. В. Николе I., декламације ученика IV. разр.;
- XII. Химна Црној Гори — пјева ђачки хор.

Званични огласи

Објава. Позивају се законити насљедници Петка Митровића, преминулог у Седињем Државном Америчким, да се преко најближе власти писменим путем јаве овом Кр. Министарству, уз прилог докумената и покојничких писама, којима ће доказати своје средство и право на насљедство. К бр. 3199. Из канцеларије Кр. Министарства Спољних Послова, 19. децембра 1914. на Цетињу. (2,3)

Службени огласи

ОБЈАВА. Позива се овим власник изгубљених 104 (сто и четири) перп., које је као нађене предала овом суду Краљ. Обласна Управа, да се до 30. јануара 1915 г. пријави овом суду са доказима о својини над новцем, послје чега ће му новац поменути уручен бити чл. 84. Оп. Имов. Закона. Број 230. 87—1914. На Цетињу, 28. децембра 1914. (бр. 614, 3,3) — Краљ. Обласни Суд — предсједник Александар К. Матановић

Приватни огласи

Оглас. Стављам на знање поштованој публици, да ћу за кратко вријеме пренијети мој кабинет у Подгорицу. С поштовањем Ристо Куслев, зубни лекар. (бр. 3, 2,3)

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Госп. Нико Џанковић, олд. трговац, приложио је варошкој сиротињи приликом свога крсног имена стотину перпера, на чему овим се изјављује г. Џанковићу јавна благодарност. Број 4725. Из канцеларије Управе Општине вароши Подгорице, 6. дец. 1914 г., Подгорица. (бр. 13, 1,1)

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Јављамо браћи, пријатељима и кумовима, да се је наш добри и никад незаборављени отац

† ЈОКО ЈАНКОВ ЛАКИЋЕВИЋ нехотично убио у 75 година, 13. децембра пр. год. под Веље-Брдо, издуби у Подгорице, куда је ишао да види рањеног сина Николу.

Услед тога сматрамо за свету дужност изјавити доживотно благодарност иследном судини г. М. Павићевићу и обласном лекару на њиховом константовању нехотичног убиства.

Особита хвала заступнику капетанском г. Николу Марковићу, тако исто Јовану Божовићу и Пилу Поповићу, главном кмету, који најрпни код покојника добоше у моменту издасја, те га испиташе о убиству нехотичном.

Хвала Сави Божовићу и његовој поштованој фамилији, који покојника унесоше у своју кућу и цијеле ноћи чињеше услугу.

Хвала барјактору Милошу Санову, Милосаву Радованову, Вењу Токову, Николу Петрованову, Младу Токову, Алекси и Гигу Милутиновићу, Марку Јованову, Влажу Гигову, Радоју Павлову, који нам указаше помоћ око покојника на мјесту убиства.

Хвала Марку Марковићу, Миловану Ковачевићу, Шају Пајовићу, Митру Поповићу, Милу Ковачевићу, Саву и Ивану — Радловићима, који нам помогаше покојника пренијети до куће.

Особита благодарност часном свештенику Ристу Поповићу, који покојника сахрани по православној обреду, и г. Милутину Велимировићу, учитељу на његовом личном саучељу.

Хвала браћи Загарчанима, који у великом броју добоше, те покојника ожалише и сахранише.

Хвала г. Милошу Ђуровићу, главном кмету, који нам указа много помоћи при погребу и парастосу.

Хвала пријатељима из Бјелопавлића, Бандића, Сука, Расине Главиче, који у великом броју добоше и покојника ожалише.

Поново свијема хвала. Загарач, 5. јануара 1915.

Ожаложени: синови: Митар, Благога, Васо Никола; супруге Радуша; браћа: Ристан, Крсто; унук Радуле; снахе: Стане, Марица, Ивано. (бр. 11, 1,1)